

• KESİR PROBLEMLERİ

Kesir problemleri çözülürken paydalarda bulunan sayılara bölünen sayılar seçmeliyiz.

mesela kesir olarak $\frac{3}{4}$ ve $\frac{1}{5}$ varsa sayı olarak 20 seçmeliyiz.

- 1) Bir benzin tankının içinde bir miktar benzin vardır. Tankta 300 litre benzin ilave edilirse tankın $\frac{5}{9}$ 'u doluyor. Oysa tankta benzin kaymayıp tanktan 100 litre benzin boşaltılırsa tankın $\frac{1}{9}$ 'u dolu olarak kalıyor.

Buna göre tankın tamamı kaç litre benzin alır?

Tankın hacmi: 9V olsun

tankın içinde bulunan sıvı: X

$$X + 300 = 9V$$

$$-1/X - 100 = V$$

$$400 = 4V \Rightarrow V = 100 \quad \text{tamamı} = 9V = 900$$

- 2) Bir öğrenci testteki soruların önce $\frac{1}{4}$ 'ini, sonrada kalan soruların $\frac{1}{5}$ 'ini cevaplamıştır. Bu öğrenci 16 soru daha cevaplasaydı testteki soruların yarısını cevaplamış olacaktı.

Buna göre testte toplam kaç soru vardır?

Toplam soru sayısı: 20X olsun.

$$20X \cdot \frac{1}{4} = 5X \text{ cevapladı}$$

$$15X \cdot \frac{1}{5} = 3X \text{ cevapladı}$$

$$8X + 16 = \frac{20X}{2}$$

$$8X + 16 = 10X$$

$$2X = 16$$

$$X = 8$$

$$\text{Toplam: } 20X = 20 \cdot 8 = 160$$

- 3) $\frac{2}{5}$ 'si dolu olan bir süt kabına 3 litre süt eklenince kabin yarısı dolmuştur. Buna göre kap tam dolu iken kaç litre süt alır?

Kabin tamamı: 10X olsun

$$10X \cdot \frac{2}{5} = 4X \text{ doludur}$$

$$4X + 3 = \frac{10X}{2} \Rightarrow 4X + 3 = 5X \Rightarrow X = 3$$

$$\text{kap: } 10X = 30$$

- 4) $\frac{3}{8}$ 'ü boş olan bir su deposundaki suyun $\frac{3}{5}$ 'ü kullanılınc bu deponun tamamını doldurmak için 30 litre su gerekmektedir.

Buna göre bu su deposu kaç litre su alır?

Tamamı: 40X olsun

$$40X \cdot \frac{3}{8} = 15X \text{ doludur. Bunun } \frac{3}{5} \text{ ü kullanı-$$

$$\text{lınca } 15X \cdot \frac{3}{5} = 9X \text{ kullanılır}$$

$$25X - 9X = 16X \text{ kalır.}$$

$$10X + 30 = 40X$$

$$30 = 30X \Rightarrow X = 1 \quad \text{tamamı: } 40X = 40$$

- 5) Bir paranın önce $\frac{1}{4}$ 'ini, sonra kalanının $\frac{1}{3}$ 'ini harcıyınca geriye 8100 TL kaldığına göre bu paranın tümü kaç liradır?

Tamamı = 12X

$$12X \cdot \frac{1}{4} = 3X \text{ harcıyor.}$$

$$12X - 3X = 9X \text{ kalır.}$$

$$9X \cdot \frac{1}{3} = 3X \text{ harcıyor.}$$

$$9X - 3X = 6X \text{ kalır.}$$

$$6X = 8100$$

$$X = 1350$$

$$\text{Tamamı: } 12X = 16200 \text{ lira}$$

- 6) Bir üretici pazara bir sandık elma getiriyor. Bunun yarısını satıyor. Sonra bir arkadaşına 10 tane elma veriyor. Geriye bütün elmaların $\frac{4}{9}$ 'ü kalıyor. Başlangıçta sandıkta kaç elma vardır?

Ç: Tamamı : $18x$

$$18x \cdot \frac{1}{2} = 9x \text{ satılıyor.}$$

$9x + 10$ satılıyor. $\frac{4}{9}$ 'ü kalıyorsa satılan

kısmı $\frac{5}{9}$ 'idir.

$$9x + 10 = 18x \cdot \frac{5}{9} \Rightarrow 9x + 10 = 10x$$

$$x = 10$$

$$\text{tamamı : } 18x = 180$$

- 7) Bir deponun $\frac{4}{7}$ 'ü mazot doludur. Bu depoda bütün mazotun $\frac{1}{4}$ 'i kullanıldı. Şimdi geriye 51 ton mazot kalmıştır. Buna göre deponun tamamı kaç ton mazot alır?

Deponun tamamı : $28x$

$$28x \cdot \frac{4}{7} = 16x \text{ doludur. Bunun } \frac{1}{4} \text{ i kullanılırsa}$$

$$16x \cdot \frac{1}{4} = 4x \text{ kullanılır. Geriye } 16x - 4x = 12x \text{ kalır.}$$

$$12x = 51 \Rightarrow x = \frac{51}{12} = \frac{17}{4}$$

$$\text{Tamamı : } 28x = 28 \cdot \frac{17}{4} = 7 \cdot 17 = 119$$

- 8) Bir paranın $\frac{1}{4}$ 'i harcanıyor. Geriye kalan paranın $\frac{1}{4}$ 'i 300 lira ise başlangıçtaki para kaç liradır?

Tamamı : $16x$

$$16x \cdot \frac{1}{4} = 4x \text{ harcanıyor. Geriye } 12x \text{ kalır.}$$

$$12x \cdot \frac{1}{4} = 3x \Rightarrow 3x = 300$$

$$x = 100$$

$$\text{Tamamı : } 16x = 1600$$

- 9) Parasının $\frac{3}{7}$ 'ünü harcadıktan sonra kalanın $\frac{1}{3}$ 'ünü kardeşine veren Ali'nin geriye 16000 lirası kalıyor. Buna göre Ali'nin başlangıçta kaç lirası vardır?

Tamamı : $21x$

$$21x \cdot \frac{3}{7} = 9x \text{ harcıyor. } 21x - 9x = 12x \text{ kalır.}$$

$$12x \cdot \frac{1}{3} = 4x \text{ ini kardeşine veriyor.}$$

$$8x = 16000 \Rightarrow x = 2000$$

$$\text{tamamı : } 21x = 42000$$

- 10) Bir top kumaşın önce $\frac{2}{5}$ 'si, sonrada kalanın $\frac{1}{3}$ 'i satılıyor. Geriye 26 m kumaş kaldığına göre kumaşın tümü kaç metredir?

Tamamı : $15x$

$$15x \cdot \frac{2}{5} = 6x \text{ satıldı. Geriye } 9x \text{ kalır.}$$

$$9x \cdot \frac{1}{3} = 3x \text{ satıldı. Geriye } 6x \text{ kalır.}$$

$$6x = 26 \Rightarrow x = \frac{26}{6} = \frac{13}{3}$$

$$\text{Tamamı : } 15x = 15 \cdot \frac{13}{3} = 65 \text{ m}$$

- 11) Bir memur maaşının $\frac{1}{4}$ 'ini eu kırasına geriye kalanın yarısını mutfak masraflarına ayırıyor. Elinde 900 lirası kalıyor. Bu memurun eu kırası kaç liradır?

maaşı : $8x$ olsun.

$$8x \cdot \frac{1}{4} = 2x \text{ eu kırası}$$

$$6x \cdot \frac{1}{2} = 3x \text{ mutfak masrafları}$$

$$2x + 3x = 5x \text{ harcadı. Geriye } 8x - 5x = 3x \text{ kalır.}$$

$$3x = 900 \Rightarrow x = 300$$

$$\text{Eu kırası : } 2x = 600$$

- 12) Oya'nın parası ablasınınkinin $\frac{1}{7}$ 'ine eşittir. Ablası Oya'ya 15 lira verdiğinde paraları eşit oluyor. Buna göre Oya ile ablasının toplam paraları kaç liradır?

$$\text{Oya} : x \longrightarrow x+15$$

$$\text{Ablası} : 7x \longrightarrow 7x-15$$

$$x+15 = 7x-15$$

$$6x = 30 \Rightarrow x = 5$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{Oya} = 5 \\ \text{ablası} = 35 \end{array} \right\} \text{toplam } 40 \text{ lira}$$

- 13) Ali'nin parasının $\frac{3}{4}$ 'ü, Sabri'nin parasının $\frac{1}{2}$ 'ine eşittir. Sabri 200 lirasını Ali'ye verseydi paraları eşit olacaktı. Ali'nin kaç lirası vardır?

$$\text{Ali} = x$$

$$\text{Sabri} = y$$

$$\frac{3x}{4} = \frac{y}{2} \Rightarrow \begin{array}{c} 6x = 4y \\ \downarrow \quad \downarrow \\ 4k \quad 6k \end{array}$$

$$\text{Ali} = 4k \longrightarrow 4k+200$$

$$4k+200 = 6k-200$$

$$\text{Sabri} = 6k \longrightarrow 6k-200$$

$$400 = 2k$$

$$k = 200$$

$$\text{Ali} \longrightarrow 4k = 800$$

- 14) Bir top kumaşın önce $\frac{2}{7}$ 'si, sonra $\frac{3}{5}$ 'i daha sonra kalanın $\frac{1}{2}$ 'i satılıyor. Geriye 12 metre kumaş kaldığını göre kumaşın tamamı kaç metredir?

$$\text{tamamı} = 35x$$

$$\left. \begin{array}{l} 35x \cdot \frac{2}{7} = 10x \text{ satıldı.} \\ 35x \cdot \frac{3}{5} = 21x \text{ satıldı.} \end{array} \right\} \begin{array}{l} 31x \text{ satıldı. Geriye } 4x \\ \text{kaldı.} \end{array}$$

$$4x \cdot \frac{1}{2} = 2x \text{ daha satıldı.}$$

$$2x = 12 \Rightarrow x = 6$$

$$\text{tamamı} = 35x = 35 \cdot 6 = 210 \text{ metre}$$

- 15) Bir koşucu bir pistin önce $\frac{1}{5}$ 'ini koşuyor. Sonra 200 metre daha koşunca pistin $\frac{1}{4}$ 'ünü koşmuş oluyor. Buna göre koşu pisti kaç metredir?

$$\text{tamamı} = 20x$$

$$20x \cdot \frac{1}{5} = 4x \text{ koştu.}$$

$$4x + 200 = 20x \cdot \frac{1}{4}$$

$$4x + 200 = 5x$$

$$\Rightarrow x = 200$$

$$\text{tamamı} = 20x = 20 \cdot 200 = 4000 \text{ metre}$$

- 16) Bir çubuk 6 eşit parçaya ayrılıyor. Bu çubuk 8 eşit parçaya ayrılıyorsa her biri 4 cm daha kısa olacaktır. Buna göre çubuğun boyu kaç cm'dir?

$$\frac{x}{6} - \frac{x}{8} = 4$$

$$\frac{2x}{48} = 4 \Rightarrow x = 96 \text{ cm}$$

- 17) Bir adam borcunun önce $\frac{1}{5}$ 'ini ve sonrada kalan borcunun $\frac{1}{5}$ 'ini ödüyor. Geriye 400 lira borcu kaldığını göre ilk ödediği miktar kaç liradır?

$$\text{tamamı} = 25x$$

$$25x \cdot \frac{1}{5} = 5x \text{ ödedi. Geriye } 20x \text{ kaldı.}$$

$$20x \cdot \frac{1}{5} = 4x \text{ ödedi.}$$

$$20x - 4x = 16x \text{ kaldı.}$$

$$16x = 400$$

$$x = 25$$

$$\text{ilk ödediği miktar} : 5x = 5 \cdot 25 = 125 \text{ lira}$$